

Nú Kemur tað til skarpskeringar um lönarsáttmálan:

Handverkarar fara at nokta at arbeiða yvir

Eftir sáttmálanum skal lønin fyri yvirtíð lækka 5%, frá 1. oktober, men tað fer Landsfelag Handverkaranna ikki at góðtaka

ÁKI BERTHOLDSSEN

– Ongi tekin eru til, at 6-semjan um lönarsáttmálan hjá handverkarunum er farin at linka.

Tvørturímóti er lagt upp til uppgæð ímillum handverkarar og meistarar 1. oktober.

Tí eftir sáttmálanum skal lønin fyri teir fyrstu yvirtíðina lækka 5% tann fyrsta oktober í ár.

Sum er, skulu 40% leggjast afturat timalónini fyri teir fyrstu yvirtíðarnar frá klokkan 17 til klokkan 21.

Men eftir fyra ára sáttmálanum, sum varð gjørdur ímillum Føroya Handverksmeistarafelag og Føroya Handverksmeistarafelag, skal gjaldið fyri teir fyrstu yvirtíðarnar frá klokkan 17 til 21 lækka niður í 35% afturat timalónini frá 1. oktober at rokna.

Men hetta fara ikki allir handverkarar at góðtaka.

Tí Landsfelag Handverkaranna ger greitt, at teirra

Handverkarar fara heldur at nokta at arbeiða yvir, heldur enn at teir fara at selja sína frítíð biligari, enn teir gera nú. Sostatt er lagt upp til uppgæð ímillum landsfelag Handverkaranna og Føroya Handverksmeistarafelag.

Savnsmynd

limir fara ikki at góðtaka, at yvirtíðargjaldið fer at lækka.

Eyðfinn Petersen, sum er talsmaður hjá Landsfelag Handverkaranna, sigur, at teir fara ikki at góðtaka at selja sína frítíð biligari enn gjørt verður nú.

– Tí fara vit heldur at nokta handverkarum at arbeiða yvir fyri minni enn 40% afturat lønini fyri teir fyrstu yvirtíðarnar, sigur hann.

Góðtaka ikki sáttmálan
Eyðfinn Petersen er eisini formaður í Havnar Handverkarafelag.

Og hann sigur, at bæði Havnar handverkarafelag, og hini bæði feløgini í Landsfelagi Handverkaranna, tey eru Vágs Handverkarafelag og Tvøroyrar Handverkarafelag, vilja verða leys av tí fyra ára sáttmálanum, sum varð gjørdur ímillum Føroya Handverksmeistarafelag og Føroya Handverksmeistarafelag í 1997 og sum ikki gongur út fyrr enn 1. oktober 2001.

Eyðfinn Petersen sigur, at sáttmálin varð gjørdur í illvarni, tí m.a. gjørdi Havnar handverkarafelag greitt, aðrenn sáttmálin varð gjørdur, at tað vildi ikki verða umfatað av honum, men vildi sjálvt sleppa at samráðast um nýggjan sáttmála.

Síðani hevur Landsfelagið togast við at verða leyst av sáttmálanum, men enn hevur tað ikki eydnast.

M.a. hevur felagið arbeitt við at leggja sak.

Men tað málið er fyribils lagt á hyllina, tí síðpani nýggi leiðsla er komin í Føroya Handverkarafelag, eru tey bæði meginfeløgini aftur farin at nærkast hvørjum øðrum.

Eitt úrslit av tí er, at nú eru Landsfelagið og Føroya Handverkarafelag farin at samráðast um at loysa tviðráttin ímillum bæði feløgini.

Og ímeðan tær samráðingarnar eru, vil Eyðfinn Petersen ikki greiða frá, hvussu tær ganga, ella akkurat, hvat samráðst verður um.

Men hann avdúkar so mikið, sum at tað m.a. verður samráðast um at fáa Føroya Handverkarafelag at leggja sáttmálan fyri gerðarrætt fyri at fáa staðfest, hvønn hann er galdandi fyri.

Hann sigur, at ongur reglur eru um, hvussu ósemjur ímillum lokalfeløgini og Føroya Handverkarafelag skulu loysast og tí kann Havnar handverkarafelag ikki sjálvt fara í gerðarrætt.

– Men eydnast tað ikki, fara vit víðari við málinum, solciðis, sum vit upprunliga atlaða.

Tvs, at vit leggja sak fyri at sleppa leys av sáttmálanum, leggur hann afturat.

Fáa onki gjørt

Nú hava meistarnir bjóða sær til at hækka lønirnar mitt í sáttmálskeiðnum.

Men í Sosialinum igjár segði stjórn í landsins størsta handverkara arbeiðsplássi, Gunnar Mohr á Skipasmíðjuni, at tey høvdu ikki tikið støðu til um tey fóru at fylgja áheitanini frá meistarafelagnum um at hækka lønirnar?

– Fer skipasmíðjan ikki at fylgja áheitanini frá Handverksmeistarafelagnum um at hækka lønirnar 1. oktober, fáa vit ikki gjørt nakað við tað.

– Vit kunnu bara vísa á, at vit halda, at tað er loðið, at meistarar tvihalda um sáttmálan, tí tað ið teir bjóða okkum meiri í løn mitt í sáttmálskeiðnum, má tað vera besta prógvioð um, at teir sjálvir halda, at sáttmálin er eitt stórt mistak.

– Men vit fara so ikki niður í løn og fara tí at nokta okkara limum at arbeiða yvir fyri minni enn 40% afturat timalónini, sigur Eyðfinn Petersen.

Útróðrarmenn vilja hava betri inntøkutrygd

ÁKI BERTHOLDSSEN

Útróðrarmenn eru aftur farnir at resast við krøvum um betri sømdir frá tí almenna.

Landsfelag Vinnurekandi Útróðrarmanna hevur havt aðalfund og har varð stungið út í kortið, hvat felagið skal arbeiða við komandi ár.

Og eftir tí at døma, fær nevndin í útróðrarfelagnum og landsstýrismaðurin í fiskivinnumállum ikki so lítið við hvønn annan at gera í komandi tíðum.

Essa Petersen, formaður í felagnum sigur, at eitt mál, sum felagið fer at gera nógv við, er at krevja betri inntøkutrygd frá tí almenna.

– Okkara inntøkutrygd er heilt afturútsigld afturimóti inntøkutrygdini hjá fiskimonnum.

– Fiskimenn fáa yvir 19.000 krónur um mánaðin í inntøkutrygd.

Hann vísir eisini á, at inntøkutrygdin hjá fiskimonnum verður roknað fyri hvønn tús sær.

– Tvs, at ein fiskimaður

kann vera ein lodnutúr og fáa 20-30.000 uppá eina viku, og kortini fáa fulla inntøkutrygd fyri trýggjar vikur, um hann fer við øðrum báti, sum onki fiskar.

– Men vit útróðrarmenn fáa bara 8.200 krónur mánaðarlíggum minstavinningi.

Essa Petersen sigur, at hann dugir ikki at siggja nakra orsök til, at so stórir munur skal vera á inntøkutrygdini hjá hesum báðum sløgnum av fiskimonnum.

Essa Petersen sigur, at Landsfelag Vinnurekandi

útróðrarmanna ætlar sær at tosa við Jørgen Niclasen, fiskimálaráðharra um hesi viðurskipti.

– Tað líkast ongum, at tað skal vera so stórir munur á. Inntøkutrygdin hjá útróðrarmonnum má í hvussu so er upp á einar 14.000 krónur um mánaðin, sigur Essa Petersen

Vilja hava persónligar fiskidagar

Men tað eru eisini onnur viðurskipti, sum útróðrarfelagið ætlar at umrøða við fiskimálaráðharran.

Formaðurin í felagnum sigur m.a., at tað er ógvuliga umráðandi, at eisini teir, sum hava útróður til høvuðsvinnu við bátum undir 15 tons fáa persónligar fiskidagar.

– Sum er, hava vit felags fiskidagar, saman við teimum, sum hava útróður til hváinnu og stuttleikafiskarum. Av tí sama hava vit yvirhovur onki tamarhald á støðuni. Tí sum er, eigur landið dagarnar, og kunnu geva einum partrolara teir,

uttan at vit fáa gjørt nakað við tað. Fiskidagarnir hava onki virði, tá ið vit ikki eiga teir sjálvir.

Hugsu tit í hesum sambandi um at sleppa at keypa og selja dagar?

– Nei, tað er ikki hetta, vit hugsu um, men tað er sjálvandi ein partur av fiskivinnuni nú á døgum.

– Vit eru framvegis hart ímóti, at tað skal bera til at keypa og selja fiskidagar, men hetta er nakað, sum landsins stýri hevur krøyst niðuryvir okkum og so gerst onki uttan at fylgja við.

Somuleiðis vilja útróðrarmenn sleppa undan skipanini, sum nú er, at teir skulu noyðast at sækja um fiskidagar hvørt ár.

– Nú noyðast vit at sækja um fiskidagar hvørt ár. Tá ið vit so hava søkt, skal málið kannast hjá toll og skatt at vita, um vit hava forvunnið meiri enn 20.000 krónur í eitt hálvár frá øðrum enn útróðri. Og ikki fyrr enn tað er staðfest, at vit ikki hava tað, kunnu vit fáa fiskiloyvið.

Essa Petersen sigur, at vit mugu sleppa av við slíkan órætt, tí tað kunnu verða ymisk viðurskipti sum gera, at tað ikki ber til at rógva út við smábátum ávísar tíðir, og tað er neyðugt at fáa onkra aðra inntøku.

– Tað er órættvíst, at bara vit, skulu kannast fyri eka-inntøku, tí tað eru so mong, sum hava eka-inntøkur umframt tað vanligu arbeiðs-ikkni minst lótingslimir sjálvir.

Essa Petersen sigur, at Jørgen Niclasen hevur mangan víst seg at hava forståls fyri viðurskiptunum hjá fiski- og útróðrarmonnum. Og hann vónar, at hann eisini í hesum máli fer at vísa sama forståls mótevnis útróðrarmonnum, sum undanmáður hansara, John Petersen ofta vísti.

Umframt Essa Petersen, siga hesir í nevndini í Landsfelag Vinnurekandi Útróðrarmanna: Kjartan Johannessen á Sandi, Bjørn Hø Hansen í Havn, Bjørn Bjarnason í Söldafirði og Heri Danielsen í Porkeri.